

Ocena zasobów pomocy społecznej Gminy Piła za rok 2022

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie	3
2. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej	3
3. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia	7
4. Dane na temat pomocy dla obywateli Ukrainy	21
5. Inne rodzaje pomocy i świadczeń	22
6. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia	28
7. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	30
8. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego	31
9. Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	34
10. Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia	36
11. Wnioski końcowe	39

1. Wprowadzenie

Zmiany w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej dokonane w 2011 r., polegały na nałożeniu obowiązku przygotowania przez gminy, jak również samorząd powiatu i województwa Oceny zasobów pomocy społecznej (OZPS). Zgodnie z art. 16a cytowanej ustawy, między innymi gminy zobowiązane zostały do sporządzania corocznie wspomnianej oceny, a jej celem jest przedstawienie potencjału sektora pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Zasoby wymienione przez ustawodawcę obejmowały w szczególności: infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej, a także osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz ich rozkład ilościowy.

Zgodnie z tymi wytycznymi niniejszy dokument opisuje sytuację społeczną i demograficzną w Gminie Piła w 2022 r.

Poniżej zostały zaprezentowane szczegółowe dane na temat sytuacji demograficznej, rynku pracy, infrastrukturze społecznej, korzystających z pomocy i wsparcia, świadczeniach pomocy społecznej, zasobach instytucjonalnych pomocy i wsparcia, kadrze pomocy społecznej, środkach finansowych na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego, aktywności projektowo-konkursowej jednostki, współpracy z organizacjami pozarządowymi w obszarze pomocy i wsparcia.

Podkreślić należy, że opracowanie to zawiera nie tylko kwestie dotyczące ścisłego oddziaływania pomocy społecznej na lokalne środowisko w ramach jej ustawowych zadań, ale też wskazuje na problemy z zakresu polityki mieszkaniowej, demograficznej czy też rynku pracy w Gminie Piła. Zatem uwzględnia wszystkie elementy, które obejmują swym zasięgiem szerokie spektrum infrastruktury pomocy społecznej.

2. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej

Według stanu na 30 czerwca 2022 r. (dane opublikowane przez Główny Urząd Statystyczny), **liczba ludności** Gminy Piła wyniosła 70.861 osób, z czego 52,2%

stanowiły kobiety, a 47,8% mężczyźni. Liczba ludności Gminy stanowiła 53,9% ludności powiatu oraz 2,0% ludności województwa. Natomiast struktura ludności Gminy zgodnie z ww. stanem przedstawiała się następująco: osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 17,2%, osoby w wieku produkcyjnym 57,4%, a w wieku poprodukcyjnym 25,4%. W roku analizy liczba ludności Gminy Piła w porównaniu do roku poprzedniego roku zmniejszyła się o 1.323 osoby, tj. o 1,8%.

Według stanu na 31 grudnia 2022 r. **stopa bezrobocia** dla powiatu wyniosła 4,3%, województwa 2,9%, natomiast Polski 5,2%. **Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych** w Gminie Piła wynosiła 1.078, w tym 53,8% stanowiły kobiety, natomiast 46,2% mężczyźni. Udział długotrwale bezrobotnych w stosunku do ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych wyniósł 31,9%. Natomiast **wskaźnik bezrobocia rejestrowanego** w Pile wyniósł 2,5%.

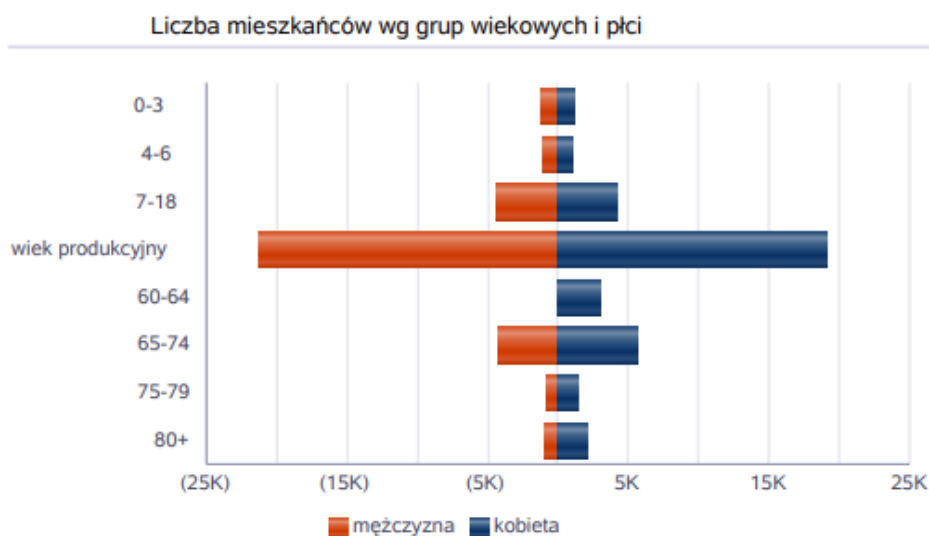
W zasobach infrastruktury społecznej Gminy Piła znajdowało się 15 **publicznych przedszkoli**, 2 **oddziały przedszkolne** utworzone w szkołach podstawowych (łącznie 2.139 miejsc) oraz 19 przedszkoli niepublicznych (786 miejsc). Ponadto 2 **żłobki publiczne** w ramach Zespołu Żłobków (142 miejsca) oraz 6 **żłobków niepublicznych** (144 miejsca). Na terenie Gminy Piła w roku analizy funkcjonowało 11 **świeclic szkolnych** oraz 1 opiekun dzienny.

W Gminie Piła w 2022 r. funkcjonowały następujące **kluby, jak i inne miejsca spotkań dla seniorów**: Dzienny Dom Pomocy funkcjonujący w strukturze MOPS w Pile w dwóch lokalizacjach (ul. Kondratowicza 19 oraz ul. Spacerowa 23, gdzie mieści się Centrum Aktywizacji Seniorów), Klub Seniora działający w ramach Regionalnego Centrum Kultury - Fabryka Emocji, Klub Pogodnego Seniora, Strzelecki Klub Sportowy Inter Continental, Brydżowy Klub Seniora oraz Międzypokoleniowy Klub Piłkarski. Kluby te i dzienne domy pomocy są głównymi animatorami aktywności seniorów w Gminie. Natomiast organem doradczym, inicjatywnym i konsultacyjnym organów Gminy Piła w sprawach seniorów jest **Pilska Rada Seniorów** powołana na podstawie Uchwały Nr XLV/584/14 Rady Miasta Piły z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie utworzenia Pilskiej Rady Seniorów oraz nadania jej statutu.

Poniżej zaprezentowano w formie tabelarycznej i graficznej szczegółowe dane dotyczące demografii Gminy Piła (liczbę ludności w podziale na płeć i grupy wiekowe).

Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci		
Grupa wiekowa	mężczyzna	kobieta
0-3	1 204	1 105
4-6	1 055	990
7-18	4 457	4 175
wiek produkcyjny	21 271	19 058
60-64		2 917
65-74	4 264	5 549
75-79	838	1 333
80+	971	2 039

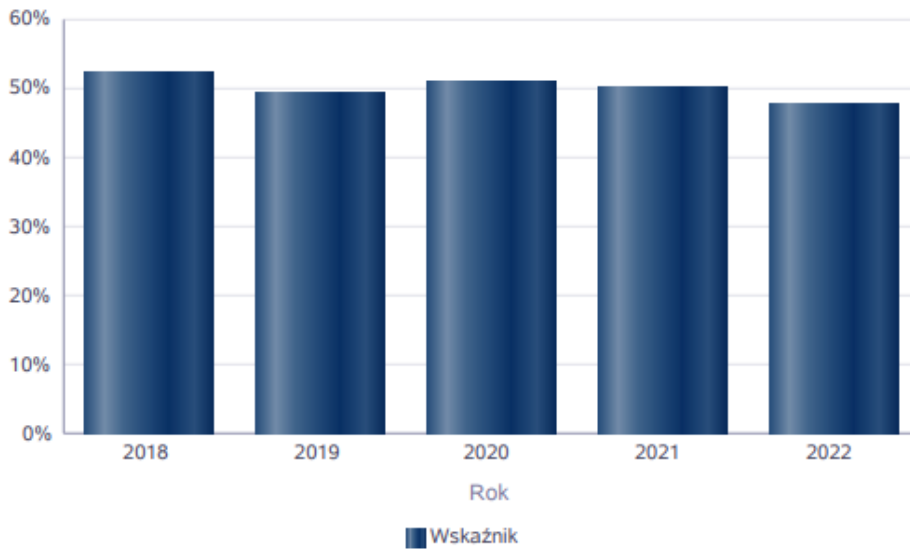
Mężczyźni w wieku 60-64 lat zostali uwzględnieni w grupie mężczyzn w wieku produkcyjnym.

Poniżej zobrazowano w formie tabelarycznej i graficznej sytuację na rynku pracy.

Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej. Wskaźnik obliczany jako stosunek liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia do liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy ogółem.

Rok	Wskaźnik
2018	52%
2019	49%
2020	51%
2021	50%
2022	48%

Poniżej zaprezentowano w formie tabelarycznej infrastrukturę społeczną (liczbę mieszkań komunalnych, socjalnych, liczbę osób oczekujących na mieszkania komunalne i socjalne, liczbę wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego, liczbę klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów oraz liczbę hospicjów) na terenie Gminy Piła.

INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA (stan na 31.XII)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023*
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA				
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	1	2 595	2 515	2 465
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	2	125	135	135
w tym z wiersza 1: Liczba mieszkań socjalnych (lokali)	3	229	114	114
Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne	4	167	149	149
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego	5	14	2	2
Liczba klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów	6	7	7	7
Liczba hospicjów	7	1	1	1
Liczba ośrodków dla cudzoziemców	8	X	X	X

* Wielkość prognozy nie dotyczy wartości przyrostu lub spadku. W przypadku braku możliwości oszacowania wielkości liczbowych dla prognozy należy wpisać liczby odpowiadające danym z kolumny "Rok oceny 2022". Niniejsza instrukcja dotyczy wypełniania wszystkich tabel OZPS.

3. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia

W 2022 r. **pomocą i wsparciem** w Gminie Piła w ramach świadczeń z pomocy społecznej objęto ogółem 3.150 osób z 1.644 rodzin, co stanowiło 4,4% wszystkich mieszkańców Piły. W roku oceny, łączna liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia zmniejszyła się o 323 osoby w stosunku do roku 2021. Przyznano 1.335 osobom w 1.279 rodzinach decyzją świadczenia o charakterze pieniężnym. Natomiast 1.129 osobom w 835 rodzinach przyznano decyzją świadczenia o charakterze niepieniężnym. Zaznaczyć należy jednak, że faktyczna liczba ww. rodzin była znacznie wyższa, gdyż należy uwzględnić w tych obliczeniach również rodziny, którym świadczone wyłącznie pracą socjalną (649 rodzin). Zatem w roku analizy liczba rodzin, którym przyznano **świadczenie z pomocy społecznej zarówno w trybie decyzji administracyjnych, jak i świadczonej pracy socjalnej** wyniosła 2.293. W przypadku **długotrwale korzystających z pomocy społecznej** ich liczba osiągnęła poziom 1.251 osób, co oznaczało spadek w stosunku do roku 2021 o 177 osób.

W Gminie Piła w 2022 r. najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób oraz rodzin i jednocześnie **powodami ubiegania się o pomoc społeczną** podobnie jak w roku poprzednim, były kolejno: długotrwała lub ciężka choroba (968 rodzin), ubóstwo (684 rodziny), bezrobocie (639 rodzin), niepełnosprawność (626 rodzin), alkoholizm (317 rodzin), bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (301 rodzin, w tym 203 rodziny niepełne).

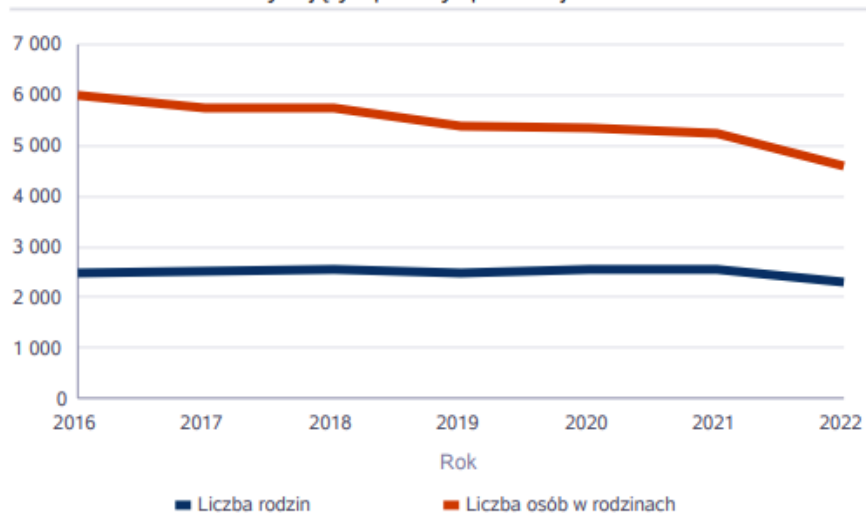
W roku analizy Gmina Piła ponosiła **odpłatność za pobyt w Domu Pomocy Społecznej** za 112 osób, co stanowiło wzrost o 7 osób w porównaniu do roku poprzedniego. Wsparcie rodzinom z problemami opiekuńczo-wychowawczymi udzielali **asystenci rodziny**, którzy objęli pomocą 162 rodziny liczące 337 dzieci, w tym 33 rodziny korzystające z tej pomocy po raz pierwszy. Ponadto w roku analizy pracą socjalną realizowali **pracownicy socjalni**, którzy zawarli 117 kontraktów socjalnych.

Poniżej zaprezentowano w formie tabelarycznej i graficznej szczegółowe dane dotyczące liczby rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej oraz wskaźnik deprivacji lokalnej.

Liczba rodzin i liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2016	2 485	6 005
2017	2 515	5 754
2018	2 558	5 741
2019	2 488	5 390
2020	2 542	5 345
2021	2 535	5 226
2022	2 293	4 591

Korzystający z pomocy społecznej

Wskaźnik deprivacji lokalnej

Rok	Wskaźnik deprivacji lokalnej
2017	4,32%
2018	4,20%
2019	3,98%
2020	3,64%
2021	3,40%
2022	3,16%

Wskaźnik deprivacji lokalnej (pomocy społecznej) oznacza liczbę osób pobierających świadczenia z pomocy społecznej w stosunku do liczby mieszkańców x 100.

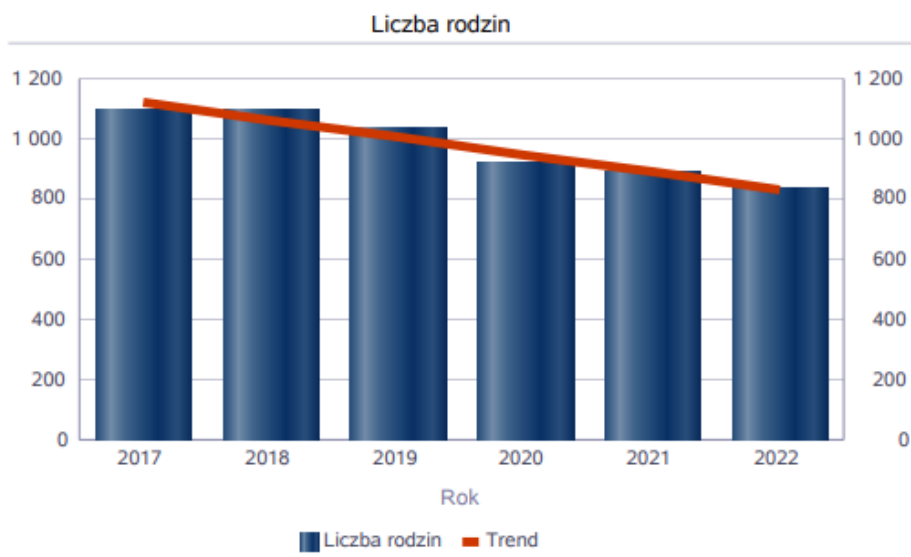

Poniżej zaprezentowano w formie tabelarycznej i graficznej szczegółowe dane dotyczące liczby rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych, rodzaje świadczeń z których korzystają poszczególne typy rodzin oraz dane o osobach korzystających z pomocy i wsparcia.

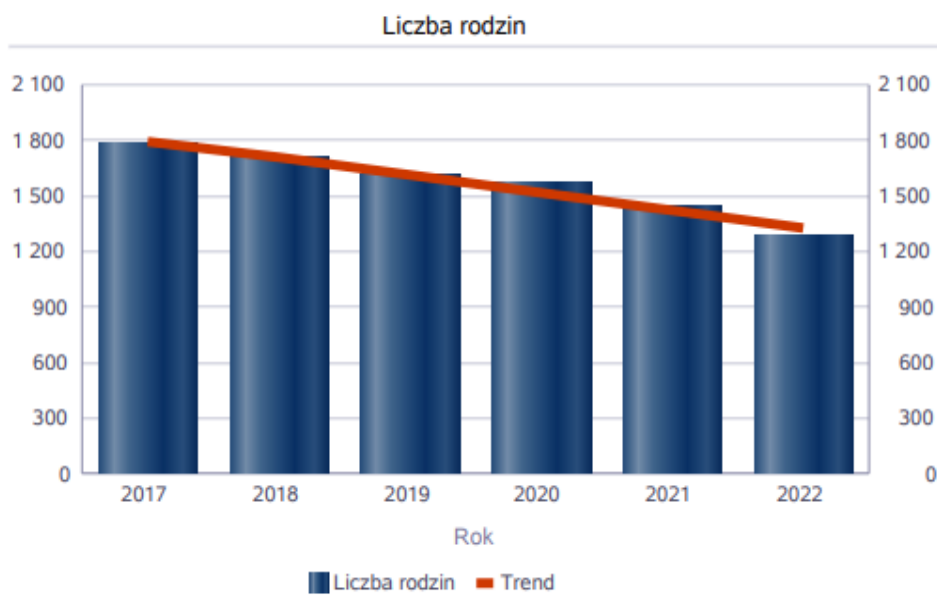
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin					
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
świadczenia niepieniężne	1 090	1 094	1 033	916	887	835
świadczenia pieniężne	1 771	1 702	1 610	1 568	1 438	1 279

świadczenia niepieniężne

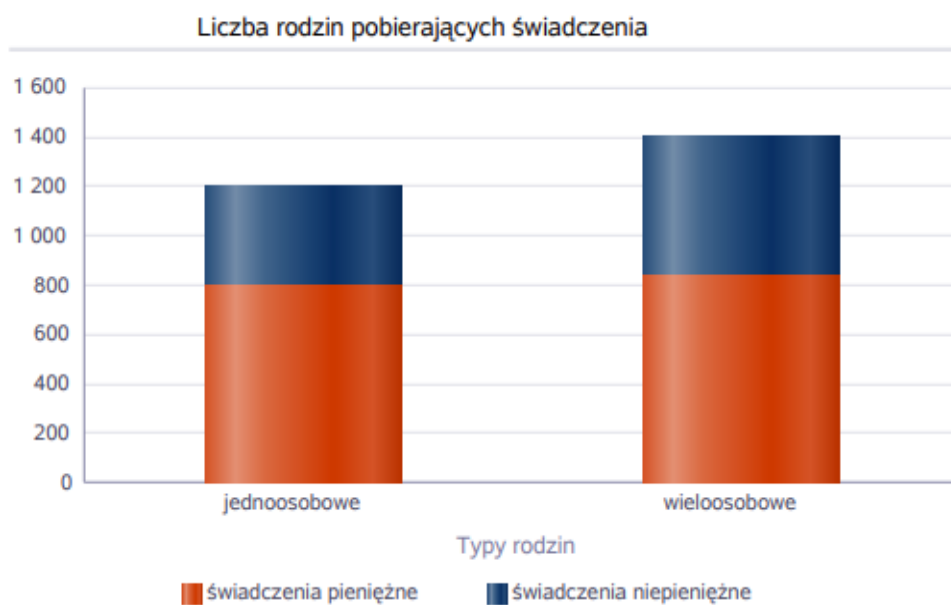

świadczenia pieniężne

Rodzaje świadczeń, z których korzystają poszczególne typy rodzin

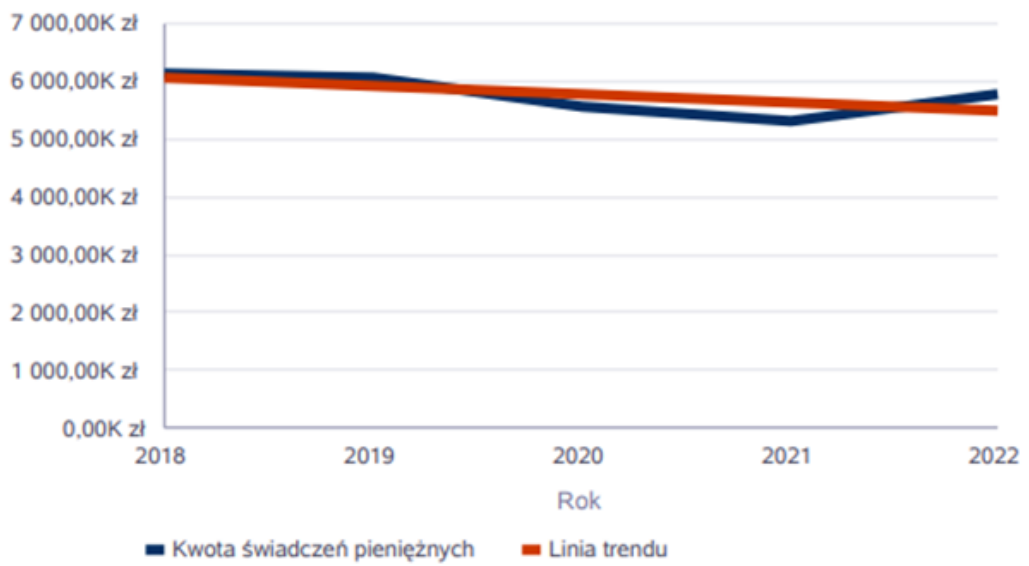
Typy rodzin	Liczba rodzin pobierających świadczenia		
	Ogółem	Świadczenia pieniężne	Świadczenia niepieniężne
jednoosobowe	1 039	800	406
wielooosobowe	1 006	837	568

Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej

Rok	Kwota świadczeń pieniężnych
2018	6 149 535,64 zł
2019	6 059 962,58 zł
2020	5 579 519,91 zł
2021	5 323 757,95 zł
2022	5 775 731,80 zł

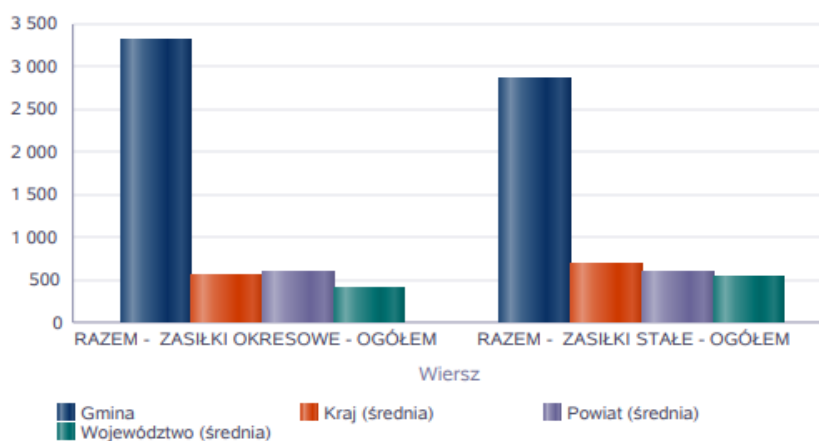
Kwota świadczeń pieniężnych

Podstawowe statystyki dla świadczeń pieniężnych

Poziom	Wiersz	Liczba świadczeń
Gmina	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	3 318
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	2 864
Powiat (średnia)	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	587
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	584
Województwo (średnia)	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	394
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	534
Kraj (średnia)	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	544
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	683

Liczba świadczeń

**Dane o osobach korzystających z pomocy i wsparcia
GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR
wypełniają wyłącznie gminy i miasta na prawach powiatu
w całym okresie sprawozdawczym**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ				
ZASILEK STAŁY				
Liczba osób	1	294	295	280
Kwota świadczeń w złotych	2	1 490 062	1 668 348	1 709 440
W tym: (wiersze 3-6)				
Zasilek stały dla osób samotnie gospodarujących				
Liczba osób	3	239	236	233
Kwota świadczeń w złotych	4	1 331 579	1 458 559	1 502 176
Zasilek stały dla osoby w rodzinie				
Liczba osób	5	60	64	68
Kwota świadczeń w złotych	6	158 483	209 789	207 264
ZASILEK OKRESOWY				
Liczba osób	7	733	663	629
Kwota świadczeń w złotych	8	1 467 886	1 416 498	1 410 132
W tym: (wiersze 9-16)				
Zasilek okresowy z tytułu bezrobocia				
Liczba osób	9	446	350	332
Kwota świadczeń w złotych	10	876 172	675 515	641 739
Zasilek okresowy z tytułu długotrwałej choroby				
Liczba osób	11	136	123	116
Kwota świadczeń w złotych	12	165 435	167 024	158 672
Zasilek okresowy z tytułu niepełnosprawności				
Liczba osób	13	99	91	86
Kwota świadczeń w złotych	14	122 915	136 293	129 478
Zasilek okresowy z tytułu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego				
Liczba osób	15	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	16	0	0	0
Zasilek okresowy kontynuowany niezależnie od dochodu na podstawie art. 38 ust. 4a i 4b				
Liczba osób	17	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	18	0	0	0
ZASILEK CELOWY				
Liczba osób	19	1 430	1 255	1 192
Kwota świadczeń w złotych	20	2 421 674	2 065 547	1 962 269
W tym: (wiersze 21 - 22)				
ZASILEK CELOWY PRZYZNANY W RAMACH PROGRAMU WIELOLETNIEGO "POSILEK W SZKOLE I W DOMU"				
Liczba osób	21	1 135	1 029	1 100
Kwota świadczeń w złotych	22	1 201 721	1 190 061	1 121 355
ZASILEK CELOWY PRZYZNANY NIEZALEŻNIE OD DOCHODU na podstawie art. 39a ust. 1 i 2				

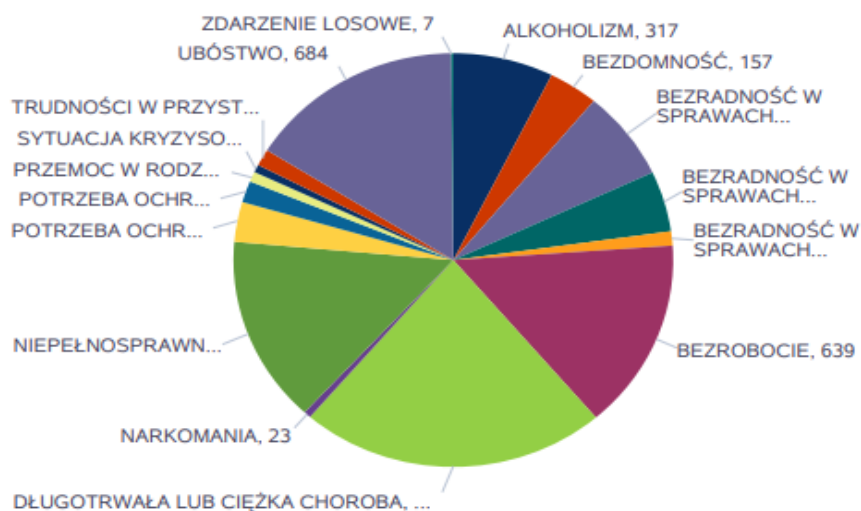
WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023
Liczba osób	23	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	24	0	0	0
SWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ				
POSILEK OGÓLEM				
Liczba osób	25	683	614	656
Kwota świadczeń w złotych	26	546 808	379 036	405 568
W tym: (z wierszy 25 - 26)				
DLA DZIECI				
Liczba osób	27	600	538	575
Kwota świadczeń w złotych	28	445 130	302 612	323 794
W tym (z wierszy 25-26):				
POSILEK świadczenie przyznane w ramach programu wieloletniego "POSILEK W SZKOLE I W DOMU"				
Liczba osób	29	683	614	656
Kwota świadczeń w złotych	30	322 699	379 036	405 568
W tym (z wierszy 29-30):				
DLA DZIECI				
Liczba osób	31	618	564	603
Kwota świadczeń w złotych	32	221 933	302 612	323 794
SCHRONIENIE - OGÓLEM				
Liczba osób	33	109	143	155
Kwota świadczeń w złotych	34	630 084	779 534	869 550
UBRANIE				
Liczba osób	35	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	36	0	0	0
SPRAWIENIE POGRZEBU				
Liczba osób	37	12	16	20
Kwota świadczeń w złotych	38	42 867	64 536	90 000
ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba osób	39	105	112	102
Kwota świadczeń w złotych	40	3 357 242	3 848 207	4 483 012
WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA				
Liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny	41	185	162	175
Liczba rodzin wspierających	42	0	0	1
Liczba asystentów rodziny	43	15	13	13
Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w złotych	44	1 857 655	1 942 821	2 393 845

Poniżej zaprezentowano w formie tabelarycznej i graficznej szczegółowe dane na temat powodów udzielenia pomocy i wsparcia w Gminie Piła w roku 2022 (liczby rodzin oraz liczby przyznanych świadczeń).

Powody udzielania pomocy rodzinom

Powody udzielenia pomocy i wsparcia - ranking	LICZBA RODZIN OGÓŁEM
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	968
UBÓSTWO	684
BEZROBOCIE	639
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	626
ALKOHOLIZM	317
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	301
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM - W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	203
BEZDOMNOŚĆ	157
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	134
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA - W TYM: POTRZEBA OCHRONY WIELODZIETNOŚCI	72
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	56
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM - W TYM: RODZINY WIELODZIETNE	48
PRZEMOC W RODZINIE	34
SYTUACJA KRYZYSOWA	26
NARKOMANIA	23
ZDARZENIE LOSOWE	7

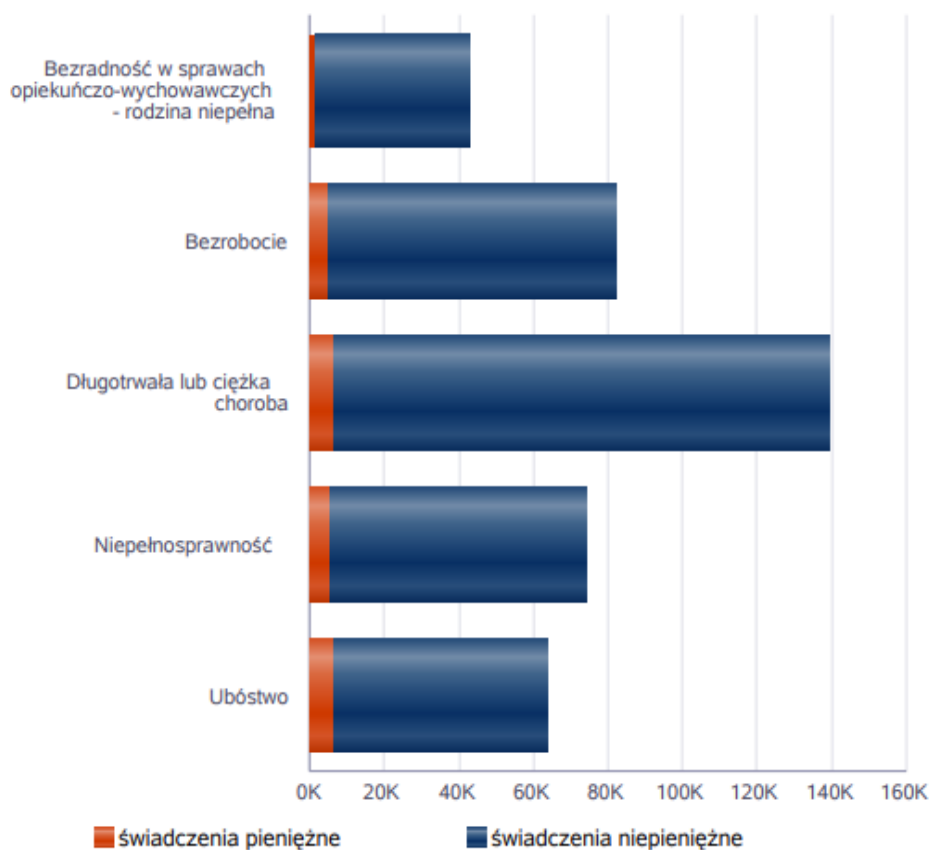
Powody udzielenia pomocy i wsparcia

Główne powody przyznania świadczeń

Powód przyznania	Ogółem	Liczba świadczeń	
		świadczenia niepieniężne	świadczenia pieniężne
Długotrwała lub ciężka choroba	139 016	132 669	6 347
Bezrobocie	81 847	76 831	5 016
Niepełnosprawność	74 219	68 879	5 340
Ubóstwo	63 745	57 471	6 274
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - rodzina niepełna	42 732	41 291	1 441

Liczba świadczeń

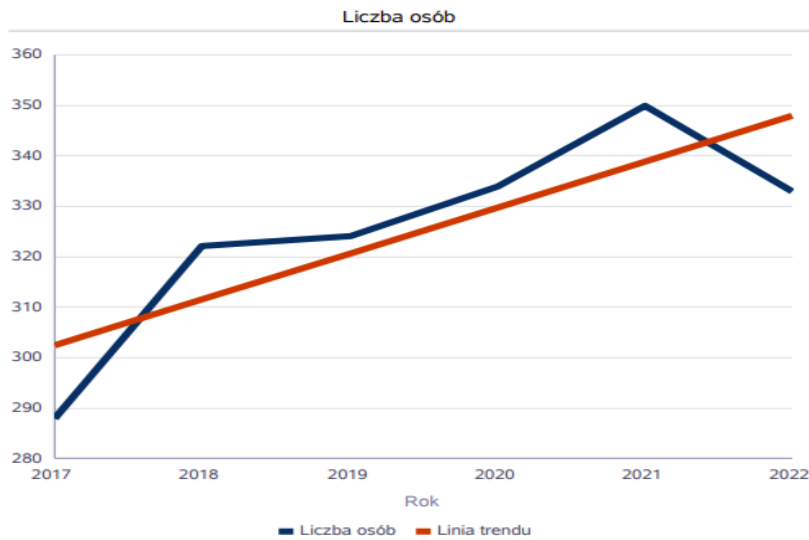
Realizację usług opiekuńczych w Gminie Piła w 2022 r. wykonywały dwa wyspecjalizowane podmioty zewnętrzne w trybie zamówień na usługi społeczne i inne szczególne usługi. Poniżej zilustrowano w formie tabelarycznej i graficznej szczególne dane na temat liczby osób korzystających z usług opiekuńczych, specjalistycznych

usług opiekuńczych oraz usług specjalistycznych opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

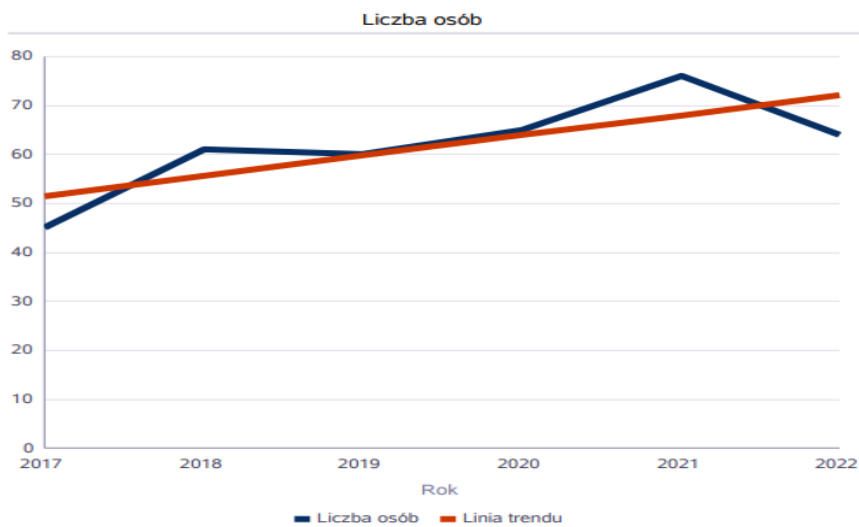
Liczba osób korzystających ze usług opiekuńczych

Rok	Liczba osób
2017	288
2018	322
2019	324
2020	334
2021	350
2022	333

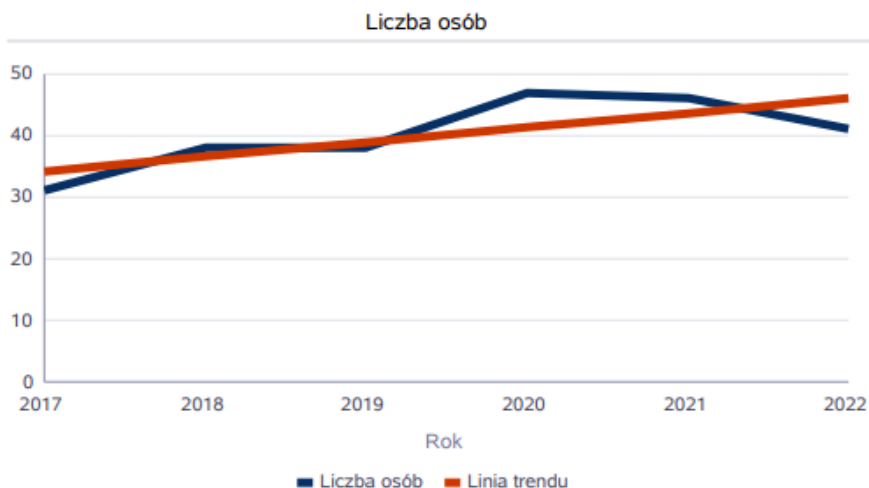
Liczba osób korzystających z specjalistycznych usług opiekuńczych

Rok	Liczba osób
2017	45
2018	61
2019	60
2020	65
2021	76
2022	64

Liczba osób korzystających z usług specjalistycznych opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Rok	Liczba osób
2017	31
2018	38
2019	38
2020	47
2021	46
2022	41

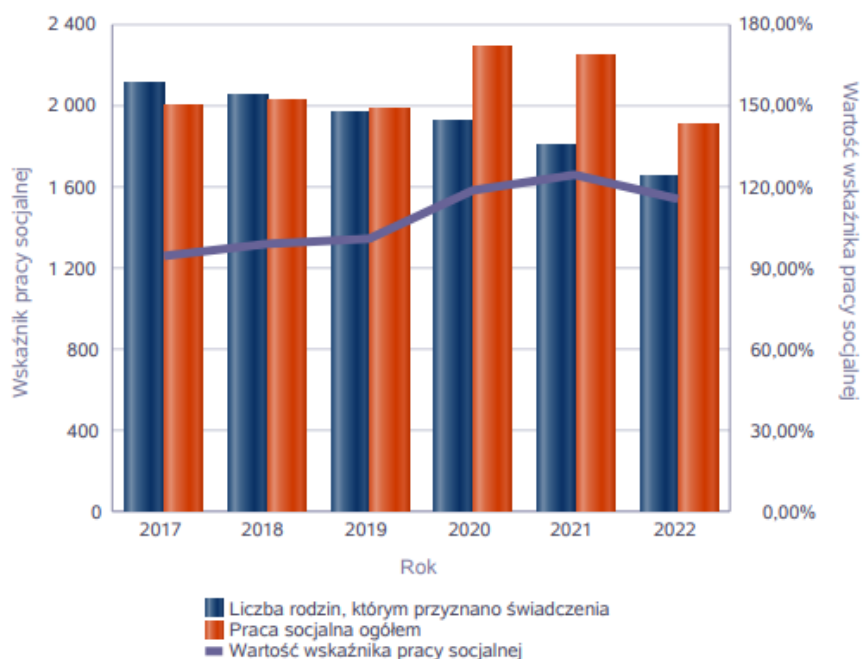

Poniżej zilustrowano w formie tabelarycznej i graficznej szczegółowe dane dotyczące wskaźnika pracy socjalnej oraz wskaźnika kontraktu socjalnego w podziale na typy (część A i B).

Wskaźnik pracy socjalnej - wskaźnik obliczany jako stosunek liczby rodzin objętych pracą socjalną do rodzin osób, którym przyznano świadczenie pomnożony przez 100%

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wskaźnik pracy socjalnej	94,50%	98,68%	100,87%	118,81%	124,35%	115,75%
Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia	2 108	2 044	1 959	1 919	1 799	1 644
Praca socjalna ogółem	1 992	2 017	1 976	2 280	2 237	1 903

Wskaźnik pracy socjalnej

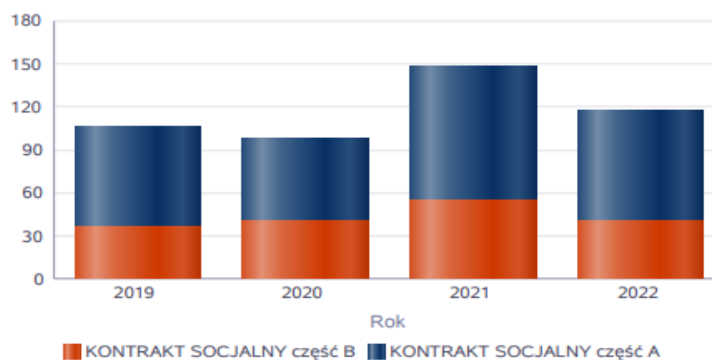

Kontrakt socjalny

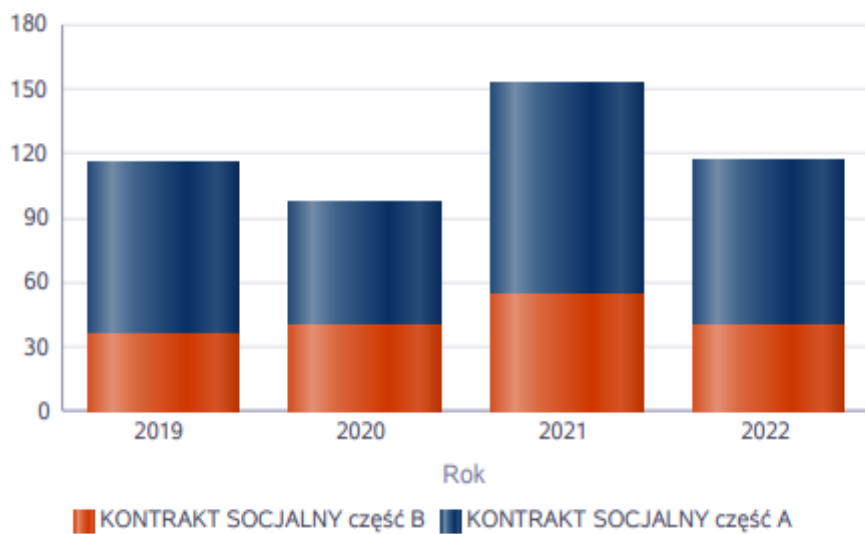
Wskaźnik obliczany jako udział osób objętych kontraktem socjalnym typu A i typu B w ogólnej liczbie osób nim objętych

Rok	Praca socjalna	Liczba kontraktów/projektów	Liczba osób objętych kontraktami/projektami socjalnymi
2019	KONTRAKT SOCJALNY część A	70	80
	KONTRAKT SOCJALNY część B	36	36
2020	KONTRAKT SOCJALNY część A	58	58
	KONTRAKT SOCJALNY część B	40	40
2021	KONTRAKT SOCJALNY część A	94	99
	KONTRAKT SOCJALNY część B	54	54
2022	KONTRAKT SOCJALNY część A	77	77
	KONTRAKT SOCJALNY część B	40	40

Liczba kontraktów/projektów

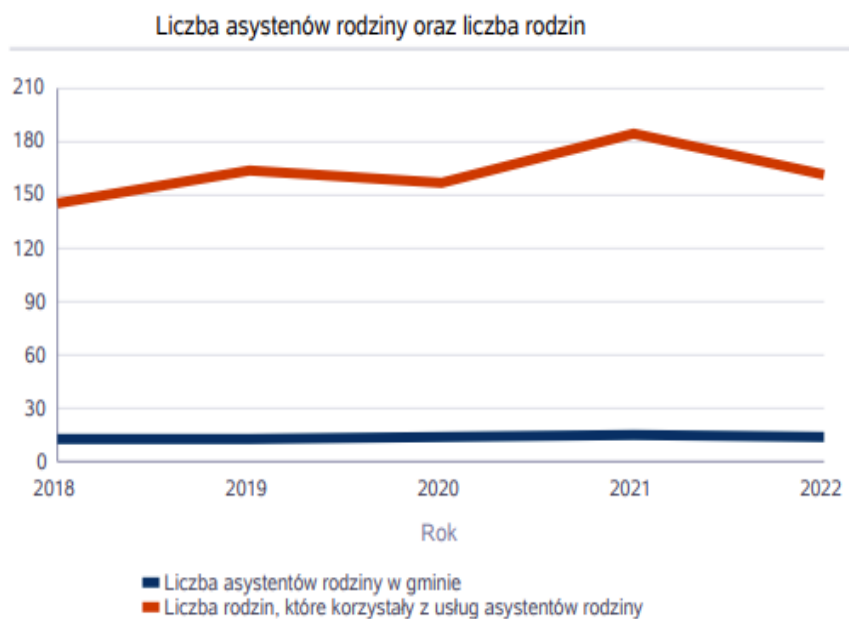
Liczba osób objętych kontraktami/projektami socjalnymi

Poniżej zilustrowano w formie tabelarycznej i graficznej dane na temat liczby rodzin objętych pracą asystenta rodziny.

Liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny

	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba asystentów rodziny w gminie	13	13	14	15	14
Liczba rodzin, które korzystały z usług asystentów rodziny	145	164	157	185	162

4. Dane na temat pomocy dla obywateli Ukrainy

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Piłi w 2022 r. świadczył pomoc obywatelom Ukrainy przybywającym na terenie Piły w następujących formach:

- ✓ jednorazowe świadczenie pieniężne 300,00 zł na osobę,
- ✓ zasiłki pieniężne,
- ✓ posiłki w szkołach i przedszkolach,
- ✓ skierowanie do Banku Żywności,
- ✓ świadczenia rodzinne,
- ✓ schronienie w Ośrodku Wsparcia przy ulicy Spacerowej 23.

Poszczególne kwoty świadczeń wypłaconych obywatelom Ukrainy kształtowały się następująco:

- świadczenia rodzinne 259.163,66 zł (1.748 świadczeń), w tym:
- zasiłki rodzinne z dodatkami 189.093,38 zł (1.633 świadczeń),
- świadczenia opiekuńcze 11.223,68 zł (52 świadczenia),
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka 4.000,00 zł (4 świadczenia),
- świadczenie rodzicielskie 54.846,60 zł (59 świadczeń),
- posiłki w szkołach (199 osób) i przedszkolach (48 osób) 71.408,00 zł,
- świadczenie pieniężne (300,00 zł na osobę) 753.900,00 zł (2.513 osób),
- zasiłki okresowe 706.707,66 zł (335 osób),
- stypendium szkolne 94.984,00 zł (111 osób).

Ponadto od 2 marca 2022 r. Gmina Piła uruchomiła punkt nieodpłatnego wydawania żywności, środków czystości, odzieży itp., z którego licznie korzystali obywatele Ukrainy przebywający czasowo na terenie Piły. Obywatele Ukrainy objęci zostali również ulgą w postaci bezpłatnej komunikacji miejskiej. W ośrodku został również zatrudniony w ramach umowy zlecenia tłumacz języka ukraińskiego, aby wspomóc właściwą komunikację z obcokrajowcami. Udzielano uchodźcom niezbędnych informacji na temat dostępnych na rynku piłskim ofert pracy, mieszkań do wynajęcia oraz procedur odnośnie zakładania rachunków bankowych. Należy dodać, że dokonywano także zwrotów za zakwaterowanie i wyżywienie obywateli Ukrainy (stawka dzienna za osobę 40,00 zł), które łącznie wyniosły 5.163.120,00 zł (1.159 rozpatrzonych wniosków).

5. Inne rodzaje pomocy i świadczeń

W Gminie Piła liczba pobierających w roku oceny **świadczenie wychowawcze** wyniosła 7.712 rodzin. W stosunku do roku poprzedniego liczba ta zmalała o 926 rodzin, co stanowiło spadek o 10,7%. Całkowita kwota świadczeń w formie świadczenia wychowawczego wyniosła 29.699.012,00 zł i w porównaniu z rokiem poprzednim zmalała o 42.391.911,00 zł. Powyższa sytuacja wynikała z tego, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych od 1 stycznia 2022 r. przejął realizację świadczeń wychowawczych, a Gmina Piła realizowała wypłaty do 31 maja 2022 r. świadczeń przyznanych do końca 2021 r.

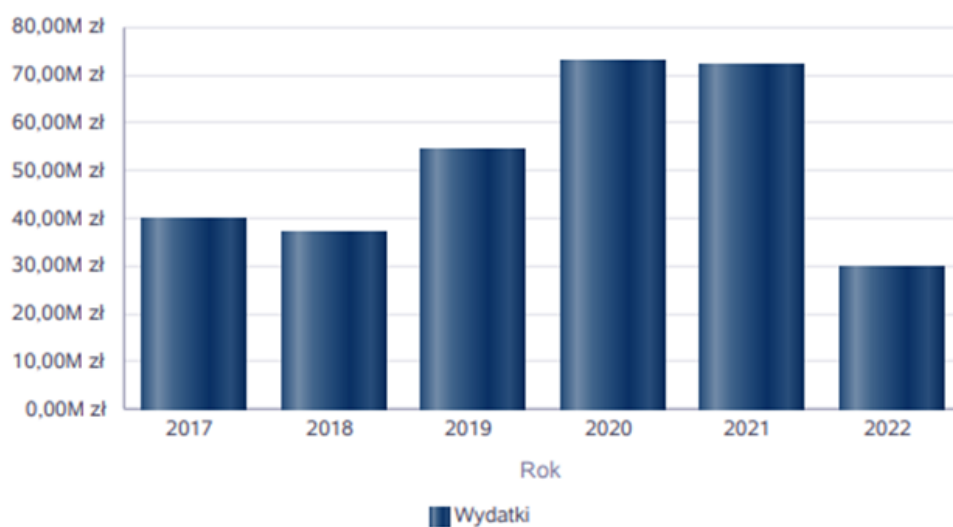
Liczba pobierających w 2022 r. **zasiłek rodzinny wraz z dodatkami** wyniosła 1.375 rodzin. W porównaniu do 2021 r. liczba ta zmalała o 164 rodziny, co stanowi spadek o 10,7%. Całkowita kwota przyznanego świadczenia w formie zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami wyniosła 3.829.782,32 zł i w stosunku do roku poprzedniego zmalała o 510.473,80 zł.

Poniżej zaprezentowano w formie tabelarycznej i graficznej szczegółowe dane na temat kwoty świadczenia wychowawczego w ciągu roku, liczby rodzin i kwoty świadczeń w zakresie zasiłków rodzinnych, dodatków do zasiłków rodzinnych, jednorazowych dodatków z tytułu urodzenia się dziecka, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka, liczby i kwot świadczeń pielęgnacyjnych, poszczególnych zasiłków pielęgnacyjnych, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz zasiłku dla opiekuna.

Świadczenie wychowawcze - kwota świadczeń

Rok	Wydatki
2017	39 781 947,00 zł
2018	37 205 718,00 zł
2019	54 408 349,00 zł
2020	72 780 384,00 zł
2021	72 090 923,00 zł
2022	29 699 012,00 zł

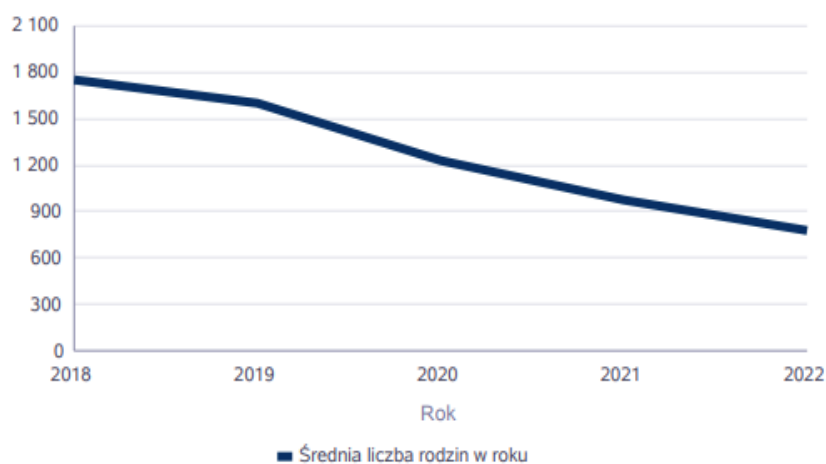
Świadczenie wychowawcze - kwota świadczeń

Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka

	Liczba rodzin				
	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz dodatkami	1 754	1 599	1 231	974	777

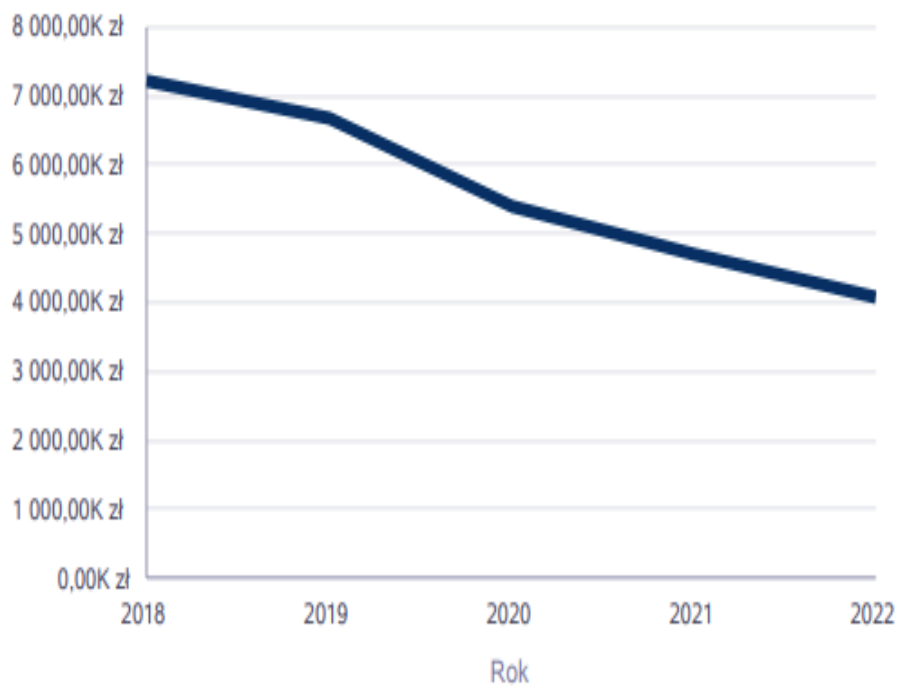
Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz dodatkami

Kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami ogółem wypłacona w ciągu roku

Rok	Kwota
2018	7 235 982,40 zł
2019	6 694 296,52 zł
2020	5 395 167,74 zł
2021	4 702 062,87 zł
2022	4 081 782,32 zł

Kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka

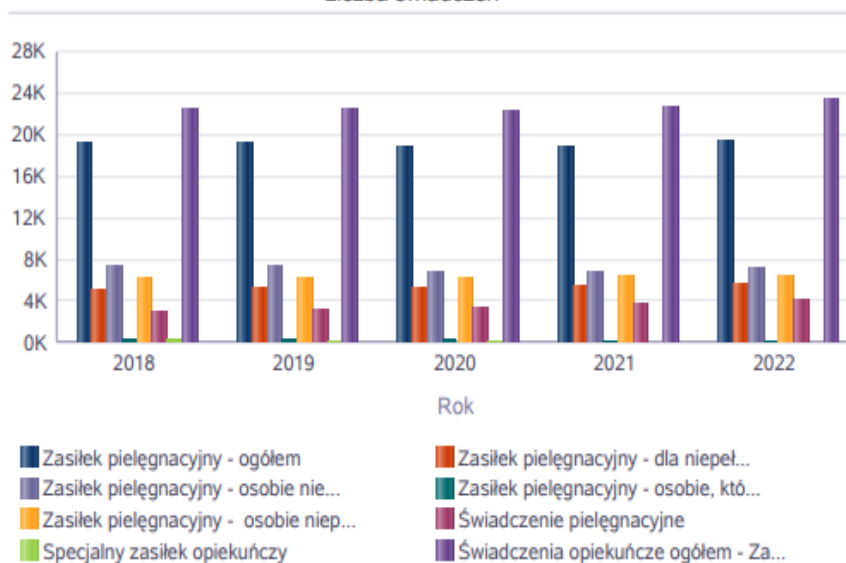

Liczba świadczeń: świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny, zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka, dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 lat o różnych stopniach niepełnosprawności, zasiłek pielęgnacyjny dla osób, które ukończyły 75 lat, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna

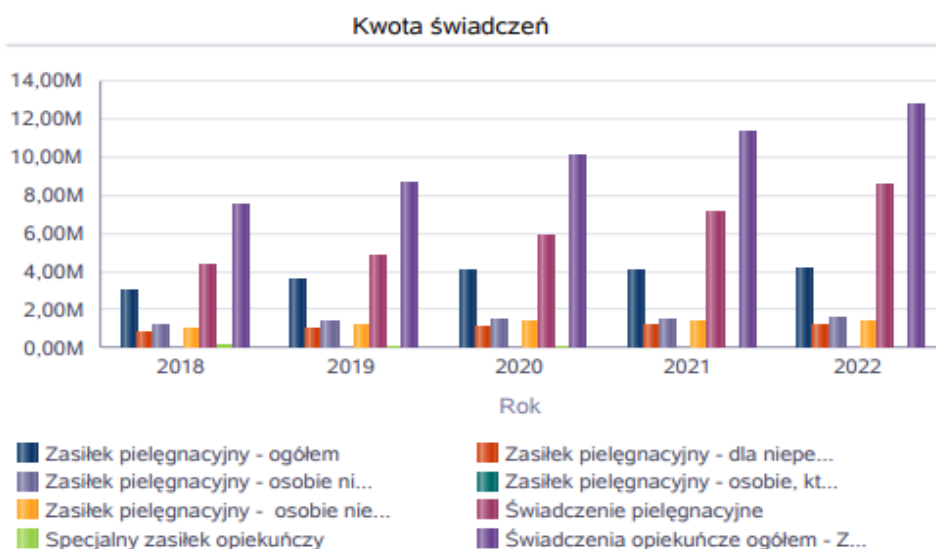
Świadczenia opiekuńcze	Liczba świadczeń				
	2018	2019	2020	2021	2022
Zasiłek pielęgnacyjny - ogółem	19 056	19 036	18 665	18 822	19 314
Zasiłek pielęgnacyjny - dla niepełnosprawnego dziecka	5 101	5 261	5 250	5 381	5 519
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności	7 409	7 264	6 794	6 680	7 049
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie, która ukończyła 75 lat	426	412	408	359	324
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia	6 120	6 099	6 213	6 402	6 422
Świadczenie pielęgnacyjne	2 918	3 055	3 230	3 634	4 044
Specjalny zasiłek opiekuńczy	377	277	216	141	26
Świadczenia opiekuńcze ogółem - Zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy	22 351	22 368	22 111	22 597	23 384

Liczba świadczeń

Kwota świadczeń: świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny, zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka, dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 lat o różnych stopniach niepełnosprawności, zasiłek pielęgnacyjny dla osób które ukończyły 75 lat, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna

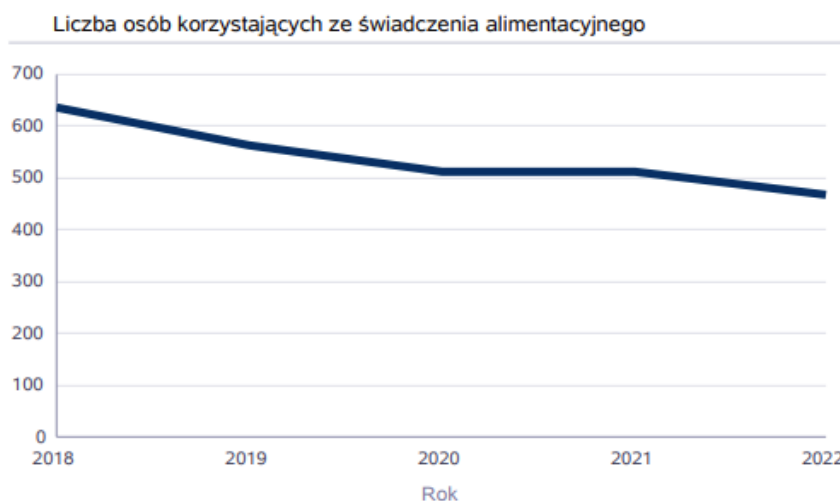
Świadczenia opiekuńcze	Kwota świadczeń				
	2018	2019	2020	2021	2022
Zasiłek pielęgnacyjny - ogółem	3 011 745,00	3 605 130,00	4 022 841,00	4 062 039,00	4 167 916,00
Zasiłek pielęgnacyjny - dla niepełnosprawnego dziecka	806 249,00	995 213,00	1 129 955,00	1 160 964,00	1 191 158,00
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności	1 170 747,00	1 375 854,00	1 465 914,00	1 441 780,00	1 521 456,00
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie, która ukończyła 75 lat	67 377,00	78 180,00	88 063,00	77 487,00	69 932,00
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia	967 372,00	1 155 883,00	1 338 909,00	1 381 808,00	1 385 370,00
Świadczenie pielęgnacyjne	4 285 545,00	4 817 312,00	5 881 406,00	7 105 009,00	8 508 572,00
Specjalny zasiłek opiekuńczy	196 945,00	169 400,00	132 368,00	85 771,00	15 820,00
Świadczenia opiekuńcze ogółem - Zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy	7 494 235,00	8 591 842,00	10 036 615,00	11 252 819,00	12 692 308,00

Poniżej zilustrowano w formie tabelarycznej i graficznej szczegółowe dane na temat świadczenia alimentacyjnego (liczby osób i rodzin korzystających z tego świadczenia w poszczególnych latach oraz kwoty świadczeń).

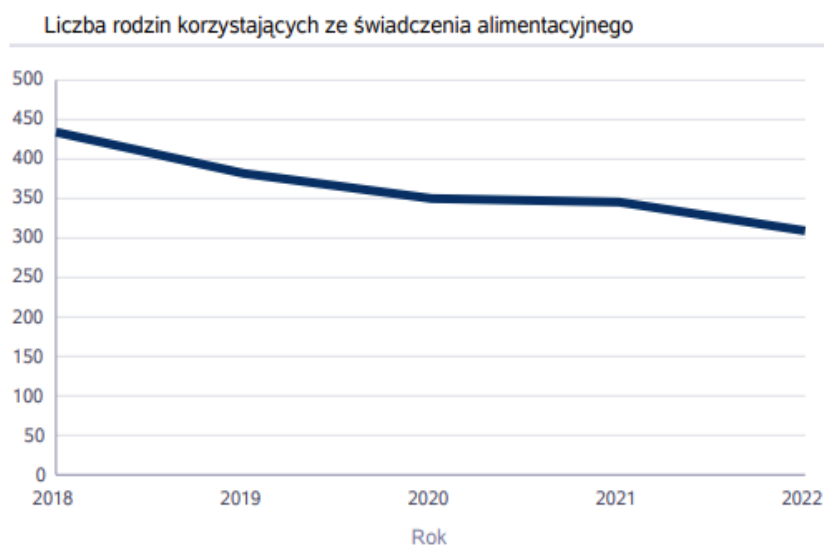
Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego w poszczególnych latach

	Liczba osób				
	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	636	564	512	511	467

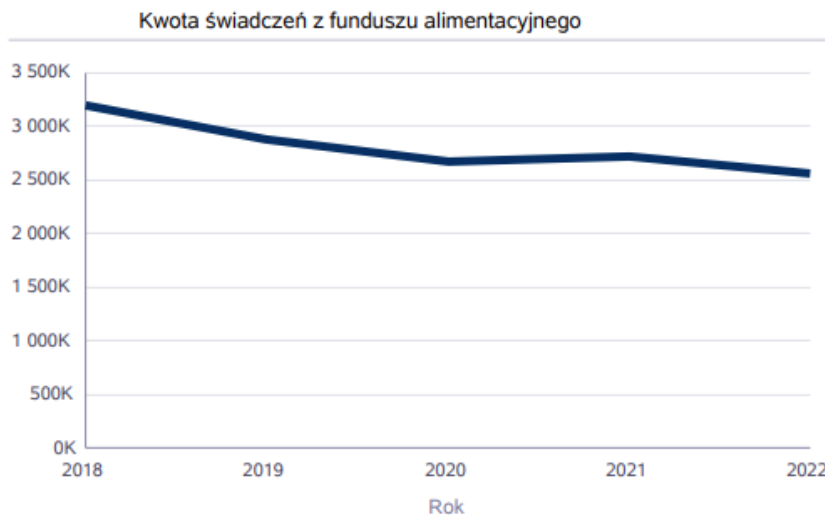
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego w poszczególnych latach

	Liczba rodzin				
	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	433	381	350	346	309

Kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego w poszczególnych latach [w zł]

	Kwota				
	2018	2019	2020	2021	2022
Ogólna kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego	3 203 748	2 884 437	2 673 112	2 713 311	2 554 534

Poniżej zilustrowano w formie tabelarycznej dane na temat innych rodzajów pomocy i świadczeń (dodatki mieszkaniowe i energetyczne).

INNE RODZAJE POMOCY I ŚWIADCZEŃ

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023
DODATKI MIESZKANIOWE				
Liczba gospodarstw domowych	1	1 540	1 612	1 612
Kwota świadczeń w złotych	2	2 451 065	2 659 409	2 710 600
DODATKI ENERGETYCZNE				
Liczba gospodarstw domowych	3	219	57	0
Kwota świadczeń w złotych	4	10 517	2 397	0

Dodatki energetyczne wypłacane były do 30 kwietnia 2022 r. ze względu na zmianę obowiązujących przepisów prawa, tj. wstrzymano wypłaty tego dodatku w związku z wprowadzeniem dodatku osłonowego.

6. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

Pomoc społeczna to nie tylko wsparcie finansowe osób i rodzin potrzebujących pomocy, ale także pomoc instytucjonalna, świadczona przez placówki pomocy społecznej. W zasobach tych w 2022 r. znajdowały się:

- **Dzienny Dom Pomocy** (zlokalizowany przy ulicy Kondratowicza 19 i Spacerowej 23) zapewniał osobom potrzebującym (rencistom, emerytom,

niepełnosprawnym oraz osobom o zmniejszonej sprawności psychofizycznej) możliwość uczestnictwa w zajęciach terapeutycznych oraz aktywizujących. Świadczone tam były usługi opiekuńczych oraz żywieniowe;

- **Ośrodek Wsparcia** (zlokalizowany przy ulicy Spacerowej 23) zapewniał całodobowe schronienie osobom tego pozbawionym, zwłaszcza bezdomnym i ofiarom przemocy domowej, a także obywatelom Ukrainy (2 rodziny liczące łącznie 5 osób), którzy w wyniku konfliktu zbrojnego na terytorium ich państwa przybyli do Piły;
- **Klub Integracji Społecznej** (zlokalizowany przy ulicy Spacerowej 23) realizował zajęcia umożliwiające uczestnikom poszerzenie swoich umiejętności społecznych i zawodowych, wymianę doświadczeń, budowanie relacji, poznawanie konstruktywnych metod radzenia sobie ze stresem, komunikowania się i poszukiwania pracy;
- **Mieszkanie chronione** (zlokalizowane przy ul. Medycznej) zostało wyremontowane w 2022 r., aby mogły w nim zamieszkać osoby z niepełnosprawnościami, które pod opieką specjalistów przygotowywane są do prowadzenia samodzielnego życia lub pomagają im w codziennym funkcjonowaniu.

Ponadto **organizacje pozarządowe oraz spółdzielnie socjalne** realizowały na zlecenie Gminy Piła zadania z zakresu pomocy społecznej i przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom, między innymi: Piłskie Centrum Pomocy Bliźniemu Monar-Markot (schronisko 30 miejsc i noclegownia 15 miejsc), Fundacja „Na Pomoc” (ogrzewalnia 9 miejsc), Akcja Humanitarna „Życie” (4 streetworkerów działało na rzecz osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością), Piłskie Stowarzyszenie Klub Abstynencki „Kotwica” (konsultacje z instruktorem terapii uzależnień, organizowanie spotkań i grup wsparcia), Stowarzyszenie Teen Challenge Oddział w Pile (działania na rzecz rozwiązywania problemu i zapobiegania bezdomności), Stowarzyszenie MONAR (terapia uzależnień dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych), Stowarzyszenie „Lawendowe Wzgórza” (działania informacyjne i edukacyjne w obszarze profilaktyki uzależnień i zachowań ryzykownych) czy też Spółdzielnia Socjalna „Zielona Piła” (usługi gruntownego sprzątania zaniedbanych mieszkań osób starszych i niepełnosprawnych) oraz „Nowe Horyzonty” (usługi terapeutyczne dla uczestników projektu „AS - Aktywni i Samodzielni”).

W 2022 roku działał **Punkt Konsultacyjny**, który prowadził działalność skierowaną do wszystkich mieszkańców Piły, w szczególności do osób będących w kryzysie, uzależnionych od alkoholu i innych środków odurzających, członków rodzin osób uzależnionych oraz osób doświadczających przemocy i stosujących przemoc.

7. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

Kadra ośrodka pomocy społecznej w roku oceny liczyła ogółem 167 osób, w tym 140 realizujących zadania z pomocy społecznej. Spośród zatrudnionych w Ośrodku pomocy społecznej pracowników 140 posiadało wykształcenie wyższe, a 15 wykształcenie średnie. Specjalizację I i II stopnia w zawodzie pracownika socjalnego posiadało 9 pracowników socjalnych.

Poniżej zaprezentowano w formie tabelarycznej dane na temat stanu zatrudnienia pracowników socjalnych w poszczególnych latach.

Czy ośrodek spełnia ustawowy warunek 1 pracownik socjalny na 2000 osób lub 1 pracownik socjalny na 50 rodzin korzystających z pracy socjalnej i czy zatrudnia co najmniej 3 pracowników socjalnych

Rok	Czy spełniony warunek ustawowy dot. pracowników socjalnych	Liczba mieszkańców wg GUS	Liczba rodzin w gminie korzystająca z pracy socjalnej	Liczba pracowników socjalnych
2018	Tak	73 693	2 017	46
2019	Tak	73 398	1 976	42
2020	Tak	72 949	2 280	42
2021	Tak	72 184	2 237	39
2022	Tak	70 861	1 903	38

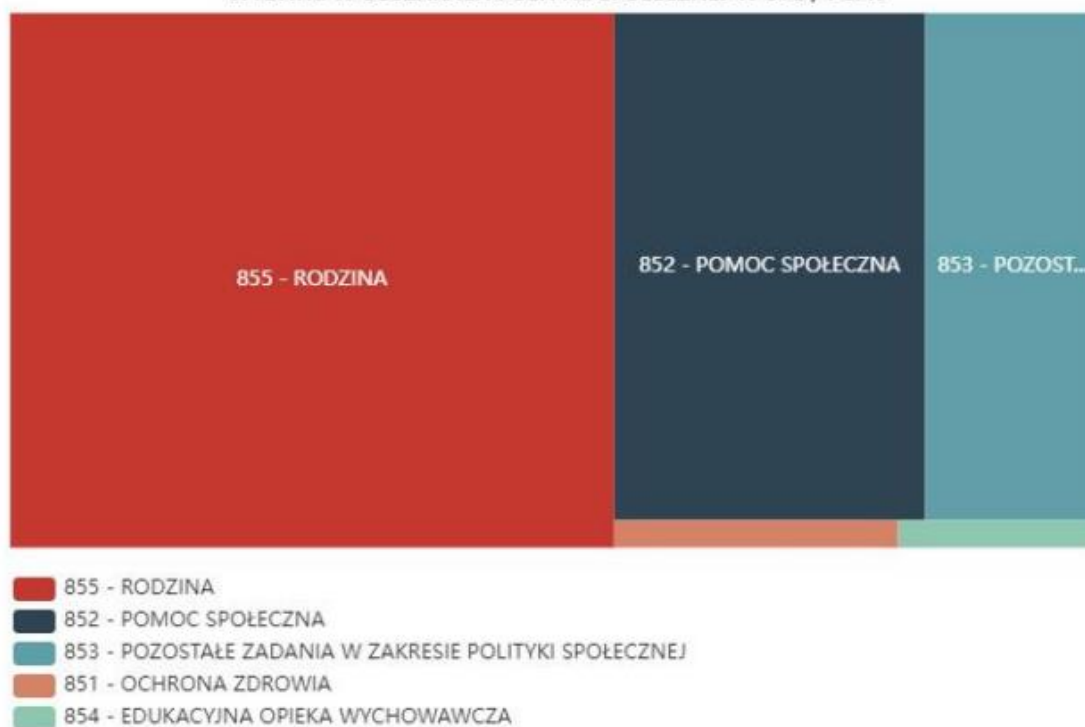
8. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego

W Gminie Piła środki finansowe wydatkowane na **zadania z zakresu polityki społecznej** wyniosły w 2022 roku 112.945.980 zł. Poziom wydatków w stosunku do roku poprzedniego zmalał o 16.339.980 zł, co stanowi spadek o 12,6%. W dziale 855 – **Rodzina** wydatkowano 59.244.991 zł, co stanowi 52,5% ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. W dziale 852 - **Pomoc społeczna** wydatkowano 30.765.954 zł, co stanowi 27,2% ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. W dziale 851 - **Ochrona zdrowia** wydatkowano 3.193.336 zł, co stanowi 2,8% ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. W dziale 854 - **Edukacyjna opieka wychowawcza** wydatkowano 1.056.480 zł, co stanowi 0,9% ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. Natomiast w dziale 853 – **Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej** wydatkowano 18.685.219 zł, co stanowi 16,6% ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. W roku analizy najwięcej środków w zakresie polityki społecznej wydano na następujące pozycje budżetowe:

- świadczenie wychowawcze (26,4% ogółu wydatków),
- świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego (20,3% ogółu wydatków),
- pozostała działalność w zakresie polityki społecznej (16,5% ogółu wydatków).

WYDATKI W OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W OPS / PCPR

ŚRODKI FINANSOWE NA WYDATKI W POMOCY SPOŁECZNEJ I INNYCH OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W BUDŻECIE JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO ZADANIA WŁASNE I ZADANIA ZLECONE - w złotych

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2021	Rok oceny 2022	Prognoza 2023
OGÓLEM				
OGÓLEM (działy)	1	129 285 960	112 945 980	70 252 420
W tym: w budżecie OPS/PCPR	2	122 047 503	100 760 520	58 929 394
851 - OCHRONA ZDROWIA				
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	3	71 550	96 259	100 487
w tym: w budżecie OPS / PCPR	4	71 550	96 259	100 487
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	5	1 767 403	3 097 077	2 456 772
w tym: w budżecie OPS / PCPR	6	869 272	1 256 805	1 482 323
852 - POMOC SPOŁECZNA				
85202 - Domy pomocy społecznej	7	3 303 596	3 804 450	4 483 013
w tym: w budżecie OPS / PCPR	8	3 303 596	3 804 450	4 483 013
85203 - Ośrodki Wsparcia	9	1 504 346	1 714 768	1 928 385
w tym: w budżecie OPS / PCPR	10	1 504 346	1 714 768	1 928 385
85205 - Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	11	11 226	9 373	18 900
w tym: w budżecie OPS / PCPR	12	11 226	9 373	18 900
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	13	134 257	144 775	181 198
w tym: w budżecie OPS / PCPR	14	134 257	144 775	181 198

w tym: w budżecie OPS / PCPR	34	0	0	0
85232 - Centra Integracji Społecznej	35	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	36	0	0	0
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	37	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	38	0	0	0
85295 - Pozostała działalność	39	722 448	5 471 353	1 140 636
w tym: w budżecie OPS / PCPR	40	142 448	4 635 810	265 340
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ				
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	41	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	42	0	0	0
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	43	0	0	0
w tym: w budżecie dyspozycji OPS / PCPR	44	0	0	0
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	45	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	46	0	0	0
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	47	712 485	18 685 219	4 928 388
w tym: w budżecie OPS / PCPR	48	712 485	15 347 458	1 923 887
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA				
85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	49	1 030 625	991 880	1 024 448
w tym: w budżecie OPS / PCPR	50	1 003 557	960 778	994 480
85416 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	51	54 400	64 600	70 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	52	0	0	0
855 - RODZINA				
85501 - Świadczenie wychowawcze	53	72 632 883	29 785 500	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	54	72 632 883	29 785 500	0
85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	55	22 349 628	22 895 929	23 788 182
w tym: w budżecie OPS / PCPR	56	22 349 628	22 895 929	23 788 182
85504 - Wspieranie rodziny	57	740 226	878 012	1 057 647
w tym: w budżecie OPS / PCPR	58	740 226	878 012	1 057 647
85516 - Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	59	3 227 793	3 414 327	3 658 212
w tym: w budżecie OPS / PCPR	60	0	0	0
85516 - Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	61	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	62	0	0	0
85516 - Dzienni opiekunowie	63	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	64	0	0	0
85508 - Rodziny zastępcze	65	594 883	683 457	853 545
w tym: w budżecie OPS / PCPR	66	594 883	683 457	853 545
85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	67	1 262 773	1 259 365	1 272 448
w tym: w budżecie OPS / PCPR	68	1 262 773	1 259 365	1 272 448
85513 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	69	279 308	328 401	364 560

w tym: w budżecie OPS / PCPR	70	279 308	328 401	364 560
85514 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby przebywające na urloпах wychowawczych, za osoby zatrudnione jako nianie oraz za osoby sprawujące osobistą opiekę nad dzieckiem	71	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	72	0	0	0
85578 Usuwanie skutków kłesk żywiolowych	73	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	74	0	0	0

9. Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej polega na realizacji projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego, udziału w konkursach ogłaszanych przez Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej oraz na realizacji programów osłonowych. W 2022 roku Gmina Piła uczestniczyła w następujących projektach (2) z Europejskiego Funduszu Społecznego:

- Projekt „AS-Aktywni i Samodzielni” w ramach którego wsparciem objęto 50 osób (łącznie od początku realizacji projektu 218 osób). Całkowita wartość projektu wyniosła 953.299,79 zł, z tego dofinansowanie to 905.634,80 zł. W roku analizy w ramach projektu wydatkowano 54.780,72 zł, z tego 2.739,05 zł ze środków własnych gminy, a 46.563,60 zł w ramach dofinansowania z Europejskiego Funduszu Społecznego i 5.478,07 zł w ramach dofinansowania z Budżetu Państwa.
- Projekt „Czas na rodzinę”, w ramach którego wsparciem objęto 115 osób (łącznie od początku realizacji projektu 187 osób). Całkowita wartość projektu wyniosła 972.771,91 zł, z tego dofinansowanie to 924.133,31zł. W roku analizy w ramach projektu wydatkowano 266.603,39 zł, z tego 13.330,17 zł ze środków własnych gminy, a 226.612,88 zł w ramach dofinansowania z Europejskiego Funduszu Społecznego i 26.660,34 zł w ramach dofinansowania z Budżetu Państwa.

Łączna wartość ww. projektów współfinansowanych z EFS wyniosła 1.926.071,70 zł , przy czym w roku analizy wydatkowano 321.384,11 zł. We wspomnianych projektach uczestniczyło łącznie 405 osób, a w 2022 r. 165 osób.

Ponadto w 2022 r. realizowano **wieloletni rządowy program „Posilek w szkole i w domu” na lata 2019-2023**, ustanowiony na mocy uchwały nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. Z posiłków w jednostkach oświatowych skorzystało 191 dzieci w przedszkolach, 431 dzieci w szkołach, w tym część posiłków w szkole realizowana była na podstawie decyzji dyrektora jednostki oświatowej (58 uczniów). Ponadto przyznano **posiłki na rzecz osób dorosłych** (osobom starszym, niesamodzielnym, bezdomnym, uzależnionym lub innym), które z różnych względów nie były w stanie przygotować posiłku samodzielnie. Realizowane one były na zlecenie Gminy Piła przez Dzienny Dom Pomocy przy ul. Kondratowicza 19 (6 uczestników zajęć) oraz Stowarzyszenie Pomocy Humanitarnej w Pile (68 osób). Natomiast pomocą w formie **zasiłku na zakup żywności lub posiłku** objęto 2.182 osoby w 989 rodzinach. Ogółem na realizację Programu w 2022 r. wydatkowano kwotę **1.592.568,82 zł**. Koszt realizacji Programu został w **80%** sfinansowany z dotacji celowej z budżetu państwa. Wydatki w ramach otrzymanej dotacji wyniosły **1.274.055,06 zł**, a w ramach środków własnych gminy **318.513,76 zł**.

W grudniu 2021 roku została podpisana umowa nr 8/2021/RL pomiędzy Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej, a Gminą Piła na finansowanie projektu **„Miasto Piła z nową energią!” w ramach Programu „Rozwój lokalny”**. W Centrum Aktywizacji Seniorów (CAS) działającym w strukturze Dziennego Domu Pomocy od marca 2022 r. rozpoczęto realizację działań w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 projektu „Miasto Piła z nową energią!” – „Świadomy i aktywny senior”. Celem ww. projektu jest poszerzenie oferty dla seniorów w innowacyjne zajęcia poprawiające funkcje terapeutyczne, edukacyjne i pomagające osobom starszym lepiej funkcjonować w sferze społecznej oraz w życiu codziennym. Projekt obejmował działania w 4 sferach życia pilskich seniorów:

1. Moduł - miał na celu rozwój i wzmocnienie aktywności oraz samodzielności życiowej osób w naszym mieście;

2. Moduł - polegał na zintensyfikowaniu i rozwoju działań profilaktycznych w zakresie szeroko pojętego bezpieczeństwa seniorów. Działania koncentrowały się na organizowaniu wykładów i warsztatów dotyczących zagrożeń, możliwych nadużyć, przestępstw, których ofiarami mogą być seniorzy oraz przemocy domowej wobec osób starszych;

3. Moduł - obejmował wprowadzenie i poszerzenie oferty CAS o innowacyjne zajęcia poprawiające funkcje terapeutyczne, edukacyjne i pomagające osobom starszym lepiej funkcjonować w sferze społecznej i w życiu codziennym. W ramach tego modułu odbyły się szkolenia dla kadry w zakresie integracji sensorycznej (1 osoba) oraz kurs arteterapii (1 osoba). Dla seniorów i osób z niepełnosprawnością wprowadzono nowatorskie zajęcia w których uczestniczyły 73 osoby, stymulujące układ nerwowy oraz wspomagające pamięć i koncentrację:

- interaktywny senior (terapia SI),
- Akademia umysłu seniora;

4. Moduł - zakładał wsparcie niesamodzielnych uczestników projektu usługą asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej (AOON), co umożliwi poszerzenie grupy odbiorców usług oferowanych w CAS. W ramach tego działania zatrudniono 3 asystentów w pełnym wymiarze czasu pracy. Poniesiono koszty związane z ich zatrudnieniem oraz zakupiono bilety miesięczne umożliwiające świadczenie usługi w miejscu zamieszkania osób z niepełnosprawnością. Asystenci w okresie sprawozdawczym pracowali z 37 osobami, a do ich zadań należały wszelkie działania mające na celu usamodzielnienie osób z niepełnosprawnością.

Całkowita wartość projektu „Miasto Piła z nową energią!” – „Świadomy i aktywny senior” wynosi **836.599,67 zł** (realizowany będzie w latach 2022-2024). W 2022 r. w ramach projektu wydatkowano **410.339,27 zł**, w tym **18.060,00 zł** wyniosły wydatki inwestycyjne, a **392.279,27 zł** wydatki bieżące. Projekt finansowany jest w 85% w ramach Mechanizmu Finansowego EOG/Norweski Mechanizm Finansowy i wydatki wyniosły **348.788,31 zł** oraz w 15% z Budżetu Państwa tj. **61.550,96 zł**.

10. Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia

W 2022 r. MOPS w Pile realizował współpracę z 12 organizacjami pozarządowym w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W procedurze otwartych konkursów ofert zawarto 16 umów na łączną kwotę 1.084.794,00 zł, zlecając realizację ogółem 12 zadań, w tym 7 **zadań z zakresu**

pomocy społecznej i 5 zadań z zakresu ochrony zdrowia oraz przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom. Natomiast w **procedurze trybu uproszczonego** 5 organizacjom pozarządowym **zlecono realizację zadania z zakresu ochrony zdrowia oraz przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom,** na które wydatkowano łącznie 34.658,84 zł.

Do zadań zleconych z zakresu pomocy społecznej należały:

- ✓ zapewnienie schronienia osobom tego pozbawionym w schronisku,
- ✓ prowadzenie noclegowni,
- ✓ prowadzenie ogrzewalni,
- ✓ dożywianie osób ubogich,
- ✓ pozyskiwanie i dystrybucja żywności,
- ✓ streetworking dla osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością,
- ✓ prowadzenie placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.

Do zadań zleconych z zakresu ochrony zdrowia oraz przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom należały:

- ✓ przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez wspieranie klubów abstynenta oraz innych form działań pomocowych poza terapią, których odbiorcą były osoby uzależnione i ich rodziny,
- ✓ prowadzenie terapii dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych,
- ✓ prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych w obszarze profilaktyki uzależnień i zachowań ryzykownych,
- ✓ organizacja wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z uwzględnieniem działań profilaktycznych,
- ✓ organizacja działań promujących zdrowy styl życia połączonych z oddziaływaniem profilaktycznym, mającym na celu ograniczenie podejmowania zachowań ryzykownych.

W trybie zamówień publicznych zlecono zadania następującym organizacjom pozarządowym:

- **Spółdzielnia Socjalna „Zielona Piła”** w 2022 r., w ramach zawartej w 2021 r. umowy, wykonywała usługi gruntownego sprzątnia zaniedbanych

mieszkań osób starszych i niepełnosprawnych w ramach projektu socjalnego „Czysty dom”. W roku analizy wysprzątno 3 mieszkania. Za wykonane prace wykonawca otrzymał wynagrodzenie w łącznej wysokości 3.394,23 zł brutto;

- **Spółdzielnia Socjalna „Nowe Horyzonty”** z siedzibą w Pile, w ramach zawartej w 2020 r. umowy na wykonywanie usługi terapeuty ruchowego dla uczestników projektu „AS – Aktywni i Samodzielni” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020, w 2022 r., przeprowadziła 42 konsultacje terapeuty ruchowego dla 7 uczestników. Za wykonane usługi w roku analizy wykonawca otrzymał wynagrodzenie w wysokości 4.200 zł brutto;

- **Stowarzyszenie Pomocy Humanitarnej Zakład Aktywności Zawodowej** z siedzibą w Pile w 2022 roku, w wyniku przeprowadzonego postępowania przetargowego na usługi społeczne zostało wykonawcą usługi polegającej na przygotowywaniu i dostarczaniu zestawów cateringowych dla dzieci do świetlic socjoterapeutycznych prowadzonych w szkołach podstawowych na terenie Piły w roku szkolnym 2022/2023. Udział w postępowaniu był zastrzeżony dla wykonawców mających status zakładu pracy chronionej, spółdzielni socjalnej oraz innych wykonawców, których głównym celem lub głównym celem działalności ich wyodrębnionych organizacyjnie jednostek, które miały realizowały zamówienie, jest społeczna i zawodowa integracja osób społecznie marginalizowanych, w szczególności osób niepełnosprawnych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 100 ze zm.).

11. Wnioski końcowe

Ocena zasobów pomocy społecznej (OZPS) dla Gminy Piła za 2022 r. została przygotowana na podstawie danych zebranych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pile między innymi za pośrednictwem systemu Centralnej Aplikacji Statystycznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Dane z OZPS umożliwiają analizowanie i monitorowanie występowania problemów społecznych oraz planowanie działań aktywizujących jednostki samorządu terytorialnego w obszarze usług społecznych. Zawarte w niej informacje są dla samorządów terytorialnych materiałem poglądowym ułatwiającym planowanie budżetu w zakresie polityki społecznej na kolejny rok. Stanowią również ważne źródło wiedzy na temat zasobów i deficytów społeczności lokalnych w zakresie spraw społecznych. Ułatwiają na przykład gminom przygotowanie kierunków dalszego rozwoju działań pomocowych, aktywizujących oraz usług społecznych. Sporządzona OZPS stała się podstawą do sformułowania poniższych wniosków i rekomendacji:

SYTUACJA DEMOGRAFICZNA I SPOŁECZNA

Ludność Gminy Piła zmniejsza się corocznie, przy czym odnotowuje się nadal większy udział kobiet niż mężczyzn w stosunku do ogółu jej mieszkańców. Jednak im starszy przedział wiekowy ludności poddaje się analizie, tym bardziej zauważalna jest znaczna dysproporcja płci, co potwierdza, że kobiety statystycznie żyją dłużej niż mężczyźni. W 2022 r. udział kobiet w wieku 85 lat i więcej wynosił aż 71,8%, natomiast mężczyzn w tym samym wieku odnotowano tylko 28,2%. Analiza struktury ludności Piły w ekonomicznych grupach wieku w 2022 r. pokazuje, że największą grupę ludności stanowiły osoby w wieku produkcyjnym (57,4% ogółu), następnie w wieku poprodukcyjnym (25,4% ogółu), a najmniej liczną grupą były osoby w wieku przedprodukcyjnym (17,2% ogółu). Biorąc zatem pod uwagę sytuację demograficzną, rekomenduje się podejmowanie działań ukierunkowanych zwłaszcza na obszary zabezpieczenia społecznego seniorów, które odnoszą się do innowacyjnych form pomocy takich jak zatrudnienie asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej (AOON), świadczenie usług w tym specjalistycznych usług opiekuńczych (w miejscu zamieszkania podopiecznych, jak i w ośrodkach wsparcia dziennego) oraz systemu

teleopieki, tworzenie i utrzymanie miejsc w dziennych domach pomocy i całodobowej opieki (np. DPS o zasięgu gminnym), miejsc opieki wytchnieniowej, mieszkań komunalnych czy też chronionych. Z uwagi na rosnącą grupę osób zależnych, które wymagają opieki i wzrastające wydatki gminy na ten cel istotne jest bowiem podjęcie działań mających na celu utrzymanie osoby starszej w dobrej kondycji w miejscu jej zamieszkania, tak długo jak jest to możliwe.

KORZYSTAJĄCY Z POMOCY I WSPARCIA

Zarówno liczba osób, jak i rodzin korzystających w Gminie Piła z **pomocy społecznej przyznanej w formie decyzji administracyjnej** zmniejsza się corocznie. Przyczynami takiego stanu może być między innymi poprawa warunków materialnych rodzin, spadek stopy bezrobocia na przestrzeni kilku ostatnich lat, czy też regularny wzrost płacy minimalnej. Jednakże zaznaczyć należy, że oprócz pomocy społecznej przyznanej w formie decyzji administracyjnej, mieszkańcom Piły świadczona była też **pomoc wyłącznie w formie pracy socjalnej** polegająca na rozwijaniu lub wzmacnianiu aktywności i samodzielności życiowej osób i rodzin w ich środowisku społecznym.

Rekomenduje się zatem zabezpieczenie środków finansowych na poziomie niezbędnym do udzielania świadczeń pieniężnych i niepieniężnych osobom potrzebującym, zwłaszcza tych na które rośnie zapotrzebowanie. Zaleca się wsparcie finansowe nowoczesnych form i systemów opieki, które stanowią uzupełnienie lub alternatywę dla tradycyjnych usług opiekuńczych. W zakresie wspomagania usamodzielniania osób niepełnosprawnych aktualny pozostaje postulat wsparcia finansowego projektów, służących tworzeniu specjalnych mieszkań dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych (chronionych), a także zapewnieniu dostępu do usług terapeuty ruchowego, asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej i psychologa.

W 2022 r. Gmina Piła ponosiła **odpłatność za pobyt w Domu Pomocy Społecznej** za 112 osób, co stanowiło wzrost o 7 osób w porównaniu do roku poprzedniego. Na wysokość ponoszonych przez gminę wydatków na ten cel miał wpływ średni miesięczny koszt utrzymania pensjonariuszy w DPS ustalany corocznie przez starostów właściwych ze względu na siedzibę DPS. W 2022 r. wydatki na ten cel wyniosły 3.804.450 zł i w porównaniu z rokiem 2021 wzrosły o 447.208 zł, co stanowiło wzrost o

13,3%. Z uwagi na tak rosnące koszty i trendy demograficzne rekomenduje się podjęcie działań mających na celu utworzenie gminnego DPS.

KADRA JEDNOSTKI ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ

Rola pracowników pomocy społecznej zmienia się wraz ze zmieniającymi się potrzebami społecznymi i wymaga podnoszenia i rozszerzenia kompetencji oraz aktywnej pracy socjalnej z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb odbiorców, zróżnicowanym i kompleksowym wsparciem. Poprawne i skuteczne realizowanie zadań przez pracowników ośrodka wymagało od nich **pogłębiania wiedzy i umiejętności** poprzez systematyczne doszkalać. Stąd też rekomenduje się zabezpieczenie środków finansowych na szkolenia dla pracowników, jak i na zwiększenie ich wynagrodzeń, stosownie do posiadanych kwalifikacji.

AKTYWNOŚĆ PROJEKTO-KONKURSOWA

Aktywność projektowo-konkursowa MOPS w Pile w roku analizy polegała na realizacji dwóch projektów współfinansowanych z **Europejskiego Funduszu Społecznego** w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego, realizacji jednego **programu osłonowego** w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pile w roku 2022 realizował także projekty socjalne polegające na podejmowaniu zintegrowanych działań na rzecz wprowadzenia pozytywnych zmian w życiu określonych rodzin, środowisk oraz grup społecznych. Celem projektów było niwelowanie zjawiska marginalizacji i wykluczenia społecznego określonych grup społecznych, w tym aktywizacja zawodowa i społeczna, poprawa jakości życia osób z niepełnosprawnościami i rozwój usług społecznych.

Zaleca się kontynuowanie pozyskiwania środków zewnętrznych na realizację projektów, w tym między innymi na wspieranie działalności Klubu Integracji Społecznej i Ośrodka Wsparcia, a także innych działów i zespołów oraz prowadzenie działań, także w formie projektów socjalnych, mających na celu stworzenie systemu pomocy dla osób i rodzin zagrożonych marginalizacją.

**WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI (ZADANIA
ZLECONE)**

Nadal wskazana jest aktywność Gminy Piła w zakresie zlecenia organizacjom pozarządowym zadań z zakresu pomocy społecznej i profilaktyki w szczególności zapewnienie schronienia osobom tego pozbawionym w schronisku, schronisku z usługami opiekuńczymi, noclegowni i ogrzewalni, pozyskiwanie i dystrybucja żywności, streetworking wśród osób bezdomnych oraz prowadzenie placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, prowadzenie terapii dla osób uzależnionych oraz działań edukacyjnych i profilaktycznych.

Sporządziła:

*Joanna Kamińska - starszy inspektor ds. analiz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pile,
tel. 664-765-721*

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pile
/-/ Marzena Amza

z up. PREZYDENTA MIASTA
/-/ Krzysztof Szewc
Zastępca Prezydenta